

**Tillatelse etter forurensningsloven for
Tønsberg kommune
til utslipp av kommunalt avløpsvann og overvann fra Søbyholmen
avløpsanlegg i Kirkevoll Brekkeåsen tettbebyggelse og tilhørende
avløpsnett**

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, 22 og 40, samt forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-4.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 11.

Tillatelsen omfatter både minimumskravene i forurensningsforskriften kap. 14 og andre krav fastsatt av Fylkesmannen som forurensningsmyndighet etter forurensningsloven og forurensningsforskriften.

Bedriftsdata

Navn	Tønsberg kommune
Adresse	Halfdan Wilhelmsens alle 1C, 3110 Tønsberg
Postadresse	Postboks 2410, 3104 Tønsberg
Kommune og fylke	Tønsberg, Vestfold og Telemark
Org. nummer (bedrift)	991 143 181
Lokalisering av anlegg	UTM sone 32, øst: 573285, nord: 6587573
NACE-kode	37.00
Bransje (nace)	Oppsamling og behandling av avløpsvann

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2022.0001.T	3803.0260.01	2019/12669

Tillatelse første gang gitt: 31.12.2022	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Siv Hege Wang Grøvo fagsjef		Pernille Bechmann rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Innholdsfortegnelse

1	Rammer for tillatelsen	3
1.1	Omfang	3
1.2	Miljømål	3
2	Utslipp til vann	3
2.1	Krav og tilhørende tidsfrister.....	3
2.2	Generelle forhold	4
2.3	Krav til avløpsnettet.....	4
2.4	Krav til utslipp fra renseanlegg	5
2.5	Prøvetaking	5
2.6	Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse.....	7
2.7	Avløpslam	7
3	Utslipp til luft.....	8
4	Støy	8
5	Forurenset grunn	8
6	Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap	9
6.1	Forebyggende tiltak.....	9
6.2	Varsling av akutt forurensning.....	9
7	Overvåking og rapportering.....	9
7.1	Overvåking etter vannforskriften	9
7.2	Rapportering	10
8	Energi	10
8.1	Energistyringssystem.....	10
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi.....	10
9	Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer	10
10	Tilsyn.....	11
11	Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg	11
12	Krav til årsrapportering	11
12.1	Årlig rapportering	11
12.2	Årlige vurderinger av driftsforhold	11

1 Rammer for tillatelsen

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann fra Kirkevoll Brekkeåsen tettbebyggelse på inntil 4 000 personekvivalenter (pe) i Tønsberg kommune.

Kommunen skal ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse (areal) og størrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426 eller annet). Ved utbygging av kommunens infrastruktur eller vesentlige utvidelse av virksomhet som medfører utvidelse av tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens utbredelse og størrelse oppdateres.

Tillatelsen omfatter avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløpsvann og overvann fra Søbyholmen renseanlegg. I tillegg omfattes også krav til slambehandling og overvåking av resipient. Anlegget skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes til enhver tid og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

1.2 Miljømål

Formålet med tillatelsen er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann, for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i berørte vannforekomster. Dette innebærer krav om tilfredsstillende oppsamling, transport og rensing av avløpsvann, herunder tiltak for å hindre forurensning fra overløpsutslipp og lekkasjer fra ledningsnett. I tillegg er det satt krav til kontroll på tilførsler av overvann gjennom oversikt over inn- og utlekking.

2 Utslipp til vann

2.1 Krav og tilhørende tidsfrister

Viktige krav for reduksjon av utslipp og kontroll med disse er vist i Tabell 1.

Tabell 1. Tiltak/krav med tilhørende frister

Tiltak	Frist	Referanse
Utarbeidelse av ROS-analyse, inkludert oppfølgende tiltak	31.12.2023	2.2
Vurdere behov for rensing av overvann	31.12.2023	2.3.2
Utarbeide plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnettet (inn- og utlekking) i ulike avrenningssituasjoner	31.12.2023	2.3.2
Utarbeide tiltaksplan mot tilførsler av overvann til avløpssystem	31.12.2023	2.3.2
Dokumentere forurensning fra overløp	31.12.2023	2.3.3
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utslipp fra overløp	31.12.2023	2.3.3
Samlet mengde utslipp fra overløp skal være under 2 % fosfor over året	31.12.2023	2.3.3
Sanere overløp («nødoverløp») som er i strid med tillatelsen	31.12.2024	2.3.3
Dokumentere hydraulisk balanse (virkningsgrad) ved modell eller annet	31.12.2024	2.3.4
Gjennomføre planlagte tiltak for å redusere utlekking	Kontinuerlig	2.3.4
Gjennomføre overvåking	31.12.2023 + min. 3-årlig	7
Etablering av energistyringssystem	31.12.2024	8
Altinn-rapportering	01.03.- årlig	12.1
Utarbeide årsrapport avløpsanlegg	01.03.- årlig	12.2

2.2 Generelle forhold

Gjennomført og planlagt utbygging av avløpsanlegg for transport og behandling av kommunalt avløp skal beskrives i kommunal avløpsplan (hovedplan avløp og vannmiljø, saneringsplan eller tilsvarende).

Kommunen skal ha kjennskap til om avløpsnett, inkludert forurenset overvann, og renseanlegg påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter. Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke naturmangfoldet.

Kommunen plikter til å ha oversikt over forhold knyttet til avløpsanleggene som kan medføre forurensning, og kunne redegjøre for risikoforhold. Innen 31.12.2023 skal det utarbeides en samlet risiko- og sårbarhetsvurdering for avløpsanlegg omfattet av denne tillatelsen. Risiko som overskrider akseptkriterier skal følges opp i en forpliktende handlingsplan. Vurderingen skal legge spesiell vekt på sårbare anleggskomponenter, områder med mulig brukerkonflikt og klimaeffekter som økt nedbørsintensitet og havnivåstigning. Vurderingene skal oppdateres jevnlig og ved vesentlig endring.

All forurensning, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter kommunen å redusere sine utslipp, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår det er satt uttrykkelig grenser for.

2.3 Krav til avløpsnettet

2.3.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Tilknytning til kommunalt avløpsnett innenfor Kirkevoll/Brekkeåsen tettbebyggelse bør være 100 %. Avløpssystem som midlertidig ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett skal gjennomgå tilsvarende rensing som kommunale anlegg.

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse og størrelse (pe). Dersom tettbebyggelsens størrelse overskrider tillatelsens størrelse i pe skal Fylkesmannen varsles slik at tillatelsen kan oppdateres.

2.3.2 Krav til kontroll med overvann tilført avløpsnettet

Overvann bør separeres fra sanitært avløpsvann for å redusere utslipp. Tiltaksplaner skal beskrive status og ambisjoner som skal sikre at overvannsmengder blir så små som mulig.

- Der det er fellessystem skal det dokumenteres at valg av intensitet- og varighetskurver for dimensjonerende tilrenning til avløpsnett er tilstrekkelig oppdaterte, og tar hensyn til forventet klimaeffekt.
- Det skal innen 31.12.2023 gjennomføres en vurdering av behovet for rensing av overvann.
- Det skal innen 31.12.2023 lages en plan som viser hvordan overvann påvirker ledningsnettet i ulike avrenningssituasjoner og tiltak som skal settes i verk for å redusere tilførsler av overvann til avløpsnettet.

2.3.3 Krav til utslipp via driftsoverløp (regnvannsoverløp)

- Kommunen skal ha oversikt over sine driftsoverløp på avløpsnettet. Utslippmengder skal beregnes basert på målinger eller registreringer.
- Forurensning fra overløp skal dokumenteres innen 31.12.2023.
- Den samlede mengde utslipp via driftsoverløp skal være under 2 % fosfor over året innen 31.12.2023. Ved fare for overskridelser skal utjevning- eller saneringstiltak settes i verk. Utjevningstiltak kan settes inn foran ledningsnett, i nettet, eventuelt i tilknytning til overløp.
- Overløp som er i strid med tillatelsen skal saneres innen 31.12.2024.

- Før avløp avlastes til overløp bør avløpssøppel holdes tilbake. Ved behov skal det etableres rutiner for opprydding av forsøpling etter overløpshendelser.
- For driftsoverløp som vil avlaste til sårbare resipienter skal det vurderes å installere oppsamlingstiltak som hindrer overløp i en definert periode.

2.3.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

- Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av forurensningsmengden kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt 31.12.2024.
- Det skal være etablert et system for å oppdage og fjerne utslipp grunnet feilkoblinger, lekkasje fra spillvann- til overvannsledning, utslipp som skyldes tilstoppinger i pumpestasjoner eller avlastning via åpne kumrenner.
- Kommunen skal ha et overvåking- og beredskapssystem som sikrer at stans i pumpestasjoner som gir nødoverløp oppdages straks og utbedres raskt, normalt innen 24 timer.
- Planlagt stans i pumpestasjoner for vedlikehold eller utbedringer skal så langt som forsvarlig ikke gi overløpsdrift. Stans som kan gi brukerkonflikter skal varsles Fylkesmannen på forhånd.

2.4 Krav til utslipp fra renseanlegg

Renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året. Renseanlegget skal utformes slik at det kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og av det rensede avløpsvannet. Mengde avløpsvann skal måles med en maksimal usikkerhet på 10 % for total utslipp, inkludert overløp.

Det er ikke tillatt å slippe ut avløpsslam eller ristgods i en vannforekomst, verken ved dumping fra skip, utslipp fra rørledninger eller på noen annen måte.

Krav til rensing er satt i tabellen under. Avlastning fra overløp tilknyttet renseanlegget er inkludert i renskravene. Prøver av KOF_{Cr} og BOF_5 må minst etterkomme enten krav til utslippskonsentrasjon eller renseseffekt.

For utslipp til følsomt område gjelder kravene i forurensningsforskriftens § 14-6. Renskravene er gjengitt i Tabell 2.

Tabell 2. Krav til rensing gjelder fra 31.12.2022.

Renseanlegg	Type resipient	Kontrollparameter					
		P _{tot}		BOF ₅		KOF	
		mg/l	Rense-grad %	mg/l	Rense-grad %	mg/l	Rense-grad %
Søbyholmen	Elv, følsomt område		90	25	70	125	75

Kommunen plikter snarest å varsle Fylkesmannen dersom utslippet er overskredet med 100 % eller mer av det renskravene tilsier.

2.5 Prøvetaking

2.5.1 Krav til analyseparameter og metode

Krav til prøvetaking og analyse følger av *forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-13 og forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2*. Gjeldende krav for Søbyholmen renseanlegg er gitt i Tabell 3.

Tabell 3. Krav til prøvetaking og analyse jf. forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-13 samt forurensningsforskriften kapittel 11, vedlegg 2.

Renseanlegg	Analyseparameter	Inn- og utløpsvann Antall prøver/år	Midlingstid /Metode
Søbyholmen	KOF _{Cr} , BOF ₅ ,	12	Døgnblandprøver/ NS-EN-1899-1, NS-EN-1899-2, NS-ISO-6060
	Total fosfor (tot-P)	12	Døgn- eller ukeblandprøver/ NS-EN-ISO-6878

2.5.2 Uttak av prøver, analyser og vurdering

Kommunen skal sørge for at det tas prøver av tilført og rensed avløpsvann. Når prøver tas, skal vannføring måles med en usikkerhet på maksimalt 10 % og registreres. Virksomheter som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal være akkreditert for prøvetaking eller ha et tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Prøvene skal være representative for avløpsvannet og tas ved hjelp av et automatisk, mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem. Prøvene skal tas med jevne mellomrom gjennom året. Prøvetakingstidspunktet skal være i henhold til en tidsplan oppsatt på forhånd i virksomhetens internkontroll. Prøvene skal oppbevares og eventuelt konserveres i samsvar med Norsk Standard eller annen anerkjent laboratoriepraksis.

Det skal tas døgnblandprøver når prøven skal analyseres for BOF₅ og KOF_{Cr}. Det skal tas døgn- eller ukeblandprøver når prøven skal analyseres for tot-P. Det skal minst tas 12 prøver per år.

Dersom prøvetakingen av utløpsvannet er lokalisert slik at prøven ikke inkluderer avløpsvann som går i overløp i eller ved renseanlegget, skal overløpsbidraget måles eller registreres, og medregnes i rensegraden.

2.5.3 Overholdelse av rensekrav

Alle rensekrav skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene.

Rensekrav skal dokumenteres for hvert prøvedøgn/prøveuke. Årlig renseeffekt og utløpskonsentrasjoner skal beregnes som et gjennomsnitt av enkeltverdier. Midlingstid og antall prøver som skal legges til grunn for beregningene framgår av Tabell 3 i avsnitt 2.5.1. For fosfor defineres kravet som middelverdi over et kalenderår.

Tabellen under gjelder for rensekrav i avsnitt 2.4 og angir det største antall prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF₅ og KOF_{Cr}.

Tabell 4. Utsnitt av tabell som viser maksimalt antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene, jf. forurensningsforskriften § 14-3.

Antall prøver tatt i løpet av et år	Største antall prøver som ikke behøver å oppfylle kravene
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4

Ved beregning av utslipp via overløp kan målte innløpsverdier til renseanlegget eller beregnede konsentrasjoner basert på fortynning aksepteres.

Ved vurdering av analyseresultater skal det ikke tas hensyn til *ekstreme analyseverdier* dersom disse skyldes uvanlige forhold, som for eksempel kraftig nedbør.

Eventuelle annulleringer av prøver på grunn av uvanlige forhold skal begrunnes og dokumenteres. Det skal alltid tas ut prøver og foretas analyser, selv om foreliggende omstendigheter og forhold gir grunn til å anta at uvanlige forhold er oppstått. Annullering av prøver kan foretas på grunnlag av foreliggende analyseresultats, se "SFT: Informasjon TA-2220/2007."

Avrenning fra snøsmelting og nedbør innenfor gjeldende kriterier for dimensjonering av ledningsnett og renseanlegg, eller driftsproblemer ved renseanlegg med dårlig ledningsnett som hovedårsak, er ikke å anse som uvanlige forhold.

2.5.4 Krav til utslippspunkt

Renset avløpsvann skal føres ut i Sørbyelva på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

2.5.5 Krav til påslipp fra næringsvirksomheter

Påslipp av prosessvann fra næringsvirksomhet til kommunalt nett skal skje på en slik måte at krav til utslipp fra ledningsnett og renseanlegg overholdes.

2.6 Krav til systematisk vedlikehold og fornyelse

Kommunen skal sikre at avløpsnettets og tilhørende komponenter (kummer, pumpestasjoner og overløp) etterses og vedlikeholdes på en slik måte at tilsiktet funksjon til enhver tid opprettholdes.

Rutiner for drift og vedlikehold av avløpsanleggene skal være i samsvar med internkontrollforskriften. Kommunen skal i kommunal avløpsplan;

- Fastsette mål og tidfeste delmål for å etterkomme kravene til avløpsanleggets funksjon.
- Etablere system som beregner/stipulerer/anslår inn- og utlekking av fremmedvann til og fra avløpsnettets.
- Dokumentere god kontroll over avløpsnettets funksjon.

Vedlikehold og utbedringer skal utføres på en slik måte at renseeffekten overholdes og overløp unngås. Om dette ikke anses mulig skal Fylkesmannen varsles i så god tid at behovet for tiltak kan vurderes.

2.7 Avløpsslam

Kommunen plikter å sørge for at alt avløpsslam som skal brukes til gjødsel eller jordforbedring håndteres i overensstemmelse med gjødselvereforskriften¹. Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Innholdet av miljøgifter i avløpsvann og slam skal begrenses så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Kommunen skal ha etablert og iverksatt et system for informasjon og kildeopsporing som sikrer at tilførsler fra potensielle punktkilder holdes på et minimum.

---

¹ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr 951.

Fylkesmannen kan pålegge kommunen å delta i kartlegging for å dokumentere nivåer av miljøgifter i slam.

Sammendrag av prøvetaking og analyser, inkludert vurdering av resultatene med konklusjoner, skal inngå i årsrapportene for renseanlegget.

3 Utslipp til luft

Lukt fra renseanlegg, slambehandlingsanlegg, pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnetninger skal være så lav at det ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Lukt skal være en driftsparameter for hele avløpssystemet og kommunen skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg, komponenter (pumpestasjoner, kummer og utearealer og ledninger) må kommunen vurdere mulige kilder til lukt og om nærhet til bebyggelse ferdsl eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Kommunen skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager på lukt.

4 Støy

Utendørs støy fra renseanlegg ved boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager omkring skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanlegga, inkludert intern transport på området til anlegget og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

5 Forurenset grunn

Når det skal legges nye avløpsledninger, skal kommunen ha kjennskap til om ledningsnettets berører områder med forurenset grunn eller forurensede sedimenter i elv og sjø. Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eller i noen tilfeller godkjenning fra kommunen².

² Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider og kap 22 Mudring og dumping i sjø og vassdrag

6 Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

6.1 Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

På basis av risikoanalyse skal kommunen iverksette risikoreducerende tiltak. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes. Kommunen skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene, som også kan inkludere justering av beredskapen i kommunen.

6.2 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift³. Internkontrollen skal også beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Kommunen skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrytning
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning
- Utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en akkreditert prøve

7 Overvåking og rapportering

7.1 Overvåking etter vannforskriften

Kommunen skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten og muligheten for å nå lokale miljømål. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking jf. § 18 og vedlegg V punkt 1.3 i vannforskriften.

Dersom tilsvarende overvåking også utføres av andre, plikter kommunen å bidra til å gjennomføre en samordnet eller felles overvåking. Krav om samordning følger også av internkontrollforskriften § 6.

Kommunen skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise og eventuelle andre påvirkere utarbeide et overvåkingsprogram for de resipientene som berøres av avløpsvann. Overvåkingsprogrammet skal forelegges forurensningsmyndigheten for eventuelle merknader innen 01.03.2023.

Overvåkingsprogrammet skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederne «Overvåking av miljøtilstand i vann» (02:2009) og «Klassifisering av miljøtilstand i vann» (02:2018).

Programmet skal vise og begrunne hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå og begrunnes i programmet. Ved behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes Fylkesmannen senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

---

³ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Overvåkingen skal igangsettes slik at overvåkingsrapport kan sendes Fylkesmannen innen 01.03.2024. Overvåkingen skal videre gjennomføres med et intervall på 3 år med unntak av enkelte elementer hvor Fylkesmannen kan gi aksept for en utvidet frekvens.

Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Fylkesmannen pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet.

7.2 Rapportering

Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøes kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Resultatene fra overvåkingen skal sendes Fylkesmannen innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Resultatene skal vurderes etter det til enhver tid gjeldende klassifiseringssystem for vann, gitt i vannforskriften og veiledningsmateriell til forskriften. Gjeldende veileder per 30.10.2020 er «Klassifisering av miljøtilstand i vann» (02:2018).

Vurdering av resultatene og konklusjoner fra undersøkelsen skal inngå i årsrapportene ihht tillatelsens pkt 12.

8 Energi

8.1 Energistyringssystem

Kommunen skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpsanlegget. Et energistyringssystem skal være etablert innen 31.12.2024 og inngå i internkontrollen.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Kommunen skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

9 Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

---

⁴ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

10 Tilsyn

Kommunen plikter å la representanter for Fylkesmannen eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

11 Ombygging og overføring av avløpsvann til andre anlegg

Om renseanlegg planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter som kan medføre fare for forurensning kan ikke startes før Fylkesmannen har gitt midlertidig unntak. Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må derfor sendes Fylkesmannen i god tid.

12 Krav til årsrapportering

12.1 Årlig rapportering

Kommunen skal rapportere avløpsdata til Altinn innen 1. mars hvert år.

12.2 Årlige vurderinger av driftsforhold

Det skal utarbeides korte årsrapporter delt inn i hhv. avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking, og legge vekt på overordnede kvalitative vurderinger.

Følgende skal rapporteres:

- Hvordan dagens og planlagt oppgradering av avløpsnett vil medføre at fastsatte krav og delmål etterkommes
- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. driftstid eller mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
- Hvordan renseanlegget fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing, driftsstabilitet og fremtidig rensekapasitet beskrives
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Data som rapporteres til Altinn eller Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva kommunen selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

Årsrapporten skal sendes Fylkesmannen innen 1. mars årlig.

---

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516